



SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060305

DOM
2015-10-20
Stockholm

Mål nr
M 4395-15

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Östersunds tingsrätts, mark- och miljödomstolen, slutliga beslut 2015-04-28 i mål nr M 623-15, se bilaga A

KLAGANDE

L O

SAKEN

Ansökan om bygdeavgiftsmedel för skada på fastigheten X i Vilhelmina kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens beslut tillerkänner Mark- och miljööverdomstolen L O ersättning enligt förordningen (1998:928) om bygde- och fiskeavgifter med sextiotusen (60 000) kr, att betalas ur avgiftsmedlen som utgår för Vojmsjöns reglering, Ångermanälvens älvdal. Beloppet ska utbetalas av Länsstyrelsen i Västerbottens län sedan denna dom vunnit laga kraft. _____

Dok.Id 1234274

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

L O har överklagat mark- och miljödomstolens beslut och yrkat att hon i enlighet med sin ansökan ska tillerkännas bidrag av bygdeavgiftsmedel med 87 040 kr.

Till stöd för sin talan har hon anfört i huvudsak följande. Fastigheten har tidigare fått bygdeavgiftsmedel beviljat men inte för den sträckan som ansökan nu avser. Det sluttar brant ner mot den aktuella strandsträckan. Nedanför sluttningen ligger en plåtå av vilken det bitvis endast återstår 0,5 meter från strandlinjen. För att kunna hålla åkern brukbar behöver man kunna köra ner med en jordbrukstraktor till plåtån. Får erosion fortgå utan åtgärd försvinner plåtån och hela sluttningen kommer att bli obrukbar. Sluttningen består av sand vilket medför att erosionen går relativt snabbt. Vid tingsrättens besiktning på fastigheten i april 2015 var åkern och strandlinjen täckt av så pass mycket snö att man fick åka ut med snöskoter för att ta sig fram. Det är därför tveksamt om bedömningen av strandlinjen vid det eroderade området kunde utföras på ett tillfredsställande sätt. Grannfastigheten beviljades bygdemedel för erosionsskador för fastighetens östra del. Den delen angränsar mot den del av strandlinjen som nu söks ersättning för. Tingsrätten har där gjort två vitt skilda bedömningar av samma strandlinje och skador på denna. Ångermanälvens vattenregleringsföretag har i det målet anfört att personal från vattenregleringsföretaget har besiktigat fastigheten och kunnat konstatera att erosion pågår. Den nu aktuella sträckningen är det sista eroderade området på skiftet med åkermark nära brukningscentrum.

Länsstyrelsen i Västerbottens län har på begäran av Mark- och miljööverdomstolen inkommit med ett yttrande av vilket framgår att länsstyrelsen anser att det ansökta beloppet är rimligt i förhållande till de åtgärder som ska vidtas.

Mark- och miljööverdomstolen har hållit syn på aktuell del av fastigheten X i Vilhelmina kommun.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Genom bidrag ur avgiftsmedel kan ersättning utgå bl.a. för att förebygga eller minska skada som uppkommit genom vattenreglering för vilken bygdeavgift ska betalas, se

4 § förordningen (1998:928) om bygde- och fiskeavgifter. Enligt 5 § i samma förordning ska vid avgörande om bidrag ska utgå eller inte, hänsyn tas till vad som i varje särskilt fall kan anses skäligt. Möjligheten att få ersättning av avgiftsmedel är grundad på billighetsskäl och den skadelidande kan inte göra gällande att ersättning alltid ska utgå (se prop. 1981/82:130 s. 481).

Vid syn på platsen har Mark- och miljööverdomstolen kunnat konstatera att det pågår erosion av stranden på den aktuella delen av fastigheten som ansökan avser. Erosionen orsakar enligt Mark- och miljööverdomstolens bedömning skador som har ett samband med den reglering som sker av Vojmsjön till förmån för Ångermanälvens vattenreglering. Ersättning bör således utgå för att åtgärda och förebygga skadorna på fastigheten. L O tillerkänns därför ett kostnadsbidrag med skäliga 60 000 kr.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 2015-11-10

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Per-Anders Broqvist, tekniska rådet Bengt Jonsson, hovrättsrådet Åsa Marklund Andersson och adjungerade ledamoten Kristina Dreijer, referent.



ÖSTERSUNDS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

SLUTLIGT BESLUT
2015-04-28
meddelat i Östersund

Mål nr M 623-15

SÖKANDE
L O

SAKEN
Ansökan om bygdeavgiftsmedel, X i Vilhelmina kommun

MARK- OCH MILJÖDOMSTOLENS BESLUT

Mark- och miljödomstolen lämnar ansökan utan bifall.

Dok.Id 224047

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 708	Storgatan 6	063-15 06 00	063-15 06 88	måndag – fredag
831 28 Östersund		E-post: mmd.ostersund@dom.se		08:00-16:00
		www.ostersundstingsratt.domstol.se		

ANSÖKAN M.M.

L O, ägare till fastigheten X i Vilhelmina kommun, har ansökt om bidrag av bygdeavgiftsmedel med 87 040 kr. Till stöd för sin ansökan har hon anfört bl.a. följande. Kraftiga skador på åkermark har uppkommit och de skulle sannolikt inte ha uppkommit vid oregrerade förhållanden. Det är ytterligare en bit av stranden som avses åtgärdas utöver den bit som redan är ersatt i tidigare mål, se M 267-12.

Hon anser att skadan kan åtgärdas genom upprättande av erosionsskydd såsom föregående skada. Beräknad kostnad: sorterad natursten $250 \text{ m}^3 \times 102 \text{ kr/m}^3 = 25\,500 \text{ kr}$. Grävmaskin $32 \text{ tim} \times 850 \text{ kr} = 27\,200 \text{ kr}$. Hjullastare $32 \text{ tim} \times 620 \text{ kr} = 19\,840 \text{ kr}$. Etablering och avetablering för grävmaskin och hjullastare 7 500 kr samt snöröjning 7 000 kr. Totaltkostnad 87 040 kr.

Ångermanälvens vattenregleringsföretag har i ett yttrande anfört bl.a. att fastigheten påverkas av Vojmsjöns reglering, att bygdemedel tidigare utgått för det aktuella ändamålet på fastigheten i VÄ 52/96 och M 267-12, att det på den nu aktuella sträckningen inte vidtagits åtgärder för förbättring med erosionsskydd vid tidigare tillfällen, att det är känt att det förekommer en hel del erosion i området samt att kostnadsposterna förefaller rimliga.

Av vattenregleringsföretagets yttrande i ärendet VÄ 52/96 framgår att fastigheten även bevilja bidrag 1984 med 24 000 kr för anläggande av erosionsskydd.

SKÄL FÖR BESLUTET

Mark- och miljödomstolen har företagit undersökning på fastigheten. Härvid har framkommit bl.a. följande. Fastigheten är belägen i den nedre delen sydöstra delen av Vojmsjön som i övrigt sträcker sig mot nordväst. Den nu aktuella stranden avser den södra delen av ett skifte som sträcker sig som en remsa i huvudsaklig nordnordöstlig/sydsydvästlig riktning över en halvö på sjöns norra sida. På denna del av skiftet finns även brukningscentrum. Den östra delen av denna strand omfattas av det bidrag som utgått i mark- och miljödomstolens ärende M 267-12. Den västra delen av denna strand, som omfattas av nu aktuell ansökan, var vid undersökningen snötäckt. Domstolen kunde dock

notera att det sluttar relativt brant uppför mot en kulle ca 30 m från stranden och på en höjd som överstiger strandlinjen (vid dämmningsgränsen) med uppskattningsvis ca tre-fyra m. Längre in finns dels ett mindre bostadsbyggnad och ytterligare lite längre in finns fastighetens mangårdsbyggnad (ca 80 m bort från stranden).

Mark- och miljödomstolen gör följande bedömning.

Den åkermark som avses skyddas med nu aktuella åtgärder berör en tämligen begränsad areal – den understiger en halv hektar – vilket leder till frågan om det är rimligt att lämna bidrag av nu aktuell storleksordning för skyddande av sådan typ av mark. Risken för erosionsskador till följd av regleringen bedömer mark- och miljödomstolen som förhållandevis begränsad på grund av att strandlinjen ligger något i lä för västvindarna. Med beaktande härav och då fastigheten tidigare tillerkänts bidrag vid tre olika tillfällen för åtgärdande av erosionsskador, anser mark- och miljödomstolen sammanfattningsvis att det nu saknas förutsättningar för beviljande att ytterligare bidrag avseende erosionsskador. Ansökan ska därför lämnas utan bifall.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se **bilaga 1** (DV 432)

Överklagande senast den 19 maj 2015. Prövningstillstånd krävs.

Ingemar Olofsson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Ingemar Olofsson, ordförande, och tekniska rådet Lars Edlund